

VEILEDER TIL MINIMUMSAVDRAGSFORSKRIFTEN

Kommunal- og distriktsdepartementets forklaringer til
forskrift 27. september 2024 nr. 2348 om minimumsavdrag på lån for kommuner,
fylkeskommuner, kommunale og fylkeskommunale foretak, interkommunale samarbeid og
interkommunale selskaper

H-2562

Oktober 2024

Om veilederen

Denne veilederen inneholder Kommunal- og distriktsdepartementets forklaringer til bestemmelsene i [minimumsavdragsforskriften for kommuner og fylkeskommuner mv.](#) (forskrift 27. september 2024 nr. 2348 om minimumsavdrag på lån for kommuner, fylkeskommuner, kommunale og fylkeskommunale foretak, interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper).

Forskriften utfyller bestemmelsene om minimumsavdrag på lån i [kommuneloven § 14-10 og § 14-18](#) og [IKS-loven § 22](#).

Innhold

Kapittel 1. Virkeområde	4
Til § 1-1 Virkeområde	4
Kapittel 2. Dekning av minimumsavdraget i årsbudsjettet og årsregnskapet.....	5
Til § 2-1 Budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget.....	5
Til § 2-2 Unntak fra kravet om budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget	8
Kapittel 3. Beregning av minimumsavdraget.....	10
Til § 3-1 Beregningsgrunnlag og beregningsformel.....	10
Til § 3-2 Avskrivbare anleggsmidler	12
Til § 3-3 Avskrivninger	14
Til § 3-4 Lånegjeld	15
Til § 3-5 Beregning av minimumsavdraget ved lån til tomter og lån til kirkebygg.....	20
Kapittel 4. Betaling av minimumsavdraget.....	23
Til § 4-1 Årlig betaling av minimumsavdraget.....	23
Kapittel 5. Ikrafttredelse.....	26
Til § 5-1 Ikrafttredelse	26

Kapittel 1. Virkeområde

Til § 1-1 Virkeområde

Forskriften gjelder for kommuner og fylkeskommuner. I praksis vil det si for kommunekassen og fylkeskommunekassen. Videre gjelder forskriften for kommunale og fylkeskommunale foretak, interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefellesskap og lånefond. Forskriften gjelder for interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap uavhengig av om samarbeidet er eget rettssubjekt eller ikke.

Forskriften gjelder altså for enheter som har eget årsbudsjett og eget årsregnskap (budsjett- og regnskapsenheter) i henhold til kommuneloven § 14-6 første ledd, § 14-8 første ledd og § 14-14 tredje ledd. Interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefellesskap som ikke er eget rettssubjekt og som *ikke* har eget årsbudsjett og årsregnskap med hjemmel i forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 8-3, inngår i budsjettet og regnskapet til kontorkommunen (kommunekassen), jf. forskriften § 8-4 første ledd. I slike tilfeller gjelder forskriften om minimumsavdrag for kommunekassen eller fylkeskommunekassen som sådan, og ikke for det aktuelle samarbeidet.

Forskriften gjelder også for interkommunale selskaper etter IKS-loven.

Kapittel 2. Dekning av minimumsavdraget i årsbudsjettet og årsregnskapet

Til § 2-1 Budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget

Første ledd første punktum innebærer at budsjett- og regnskapsenhetene¹ som er nevnt i bokstav a til e, hver for seg skal ha et driftsbudsjett som minst dekker den enkelte budsjett- og regnskapsenhetens minimumsavdrag på lån. Størrelsen på den enkelte enhetens minimumsavdrag beregnes etter reglene i forskriften kapittel 3. Bestemmelsen presiserer at kravet i kommuneloven § 14-10 andre ledd om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget, gjelder for den enkelte budsjett- og regnskapsenhet. Kravet om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget gjelder imidlertid ikke for kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, se forskriften § 2-1 andre ledd.

Første ledd første punktum innebærer at kravet om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget gjelder for alle budsjett- og regnskapsenhetene innenfor en kommune eller fylkeskommune som rettssubjekt. Det vil si for

- kommunekassen eller fylkeskommunekassen (bokstav a),
- kommunale og fylkeskommunale foretak (b),
- interkommunale politiske råd som ikke er eget rettssubjekt (c) og
- kommunale oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt (d).²

Innenfor en kommune eller fylkeskommune, må altså hver slik enhet dekke sitt minimumsavdrag innenfor sitt driftsbudsjett. Dette er illustrert i tabell 2.1. I eksemplet har kommunen som rettssubjekt tre regnskapsenheter: kommunekassen og to kommunale foretak. (Det samme utgangspunktet og de samme tallene blir også benyttet i de øvrige eksemplene som kommer senere i veilederen.)

¹ En budsjett- og regnskapsenhet er en enhet som skal utarbeide eget årsbudsjett og eget årsregnskap i henhold til kommuneloven eller IKS-loven.

² Interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt og som ikke har eget årsbudsjett og årsregnskap med hjemmel i forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 8-3, er ikke egen budsjett- og regnskapsenhet. Slike inngår i budsjettet og regnskapet til kontorkommunen (kommunekassen), jf. forskriften § 8-4 første ledd. I slike tilfeller gjelder forskriften om minimumsavdrag for kommunekassen eller fylkeskommunekassen som sådan, og ikke for det aktuelle samarbeidet.

Tabell 1.1 Minimumsavdrag beregnet ut fra avskrivninger, anleggsmidler og gjeld for den enkelte regnskapsenhet

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger	1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld	20 000	30 000	1 000	51 000
<i>Avskrivningstid, år</i>	30	40	10	34
<i>Gjeldsgrad, prosent</i>	67 %	75 %	50 %	71 %
Beregnet minimumsavdrag per enhet	667	750	50	1 467
<i>Maksimal løpetid, år</i>	30	40	20	35

I eksemplet er kommunekassens minimumsavdrag lik 667 og dette må dekkes innenfor kommunens driftsbudsjettet. Foretak I sitt minimumsavdrag er lik 750 og dette må dekkes innenfor driftsbudsjettet til foretak I. Foretak II sitt minimumsavdrag er lik 50 og dette må dekkes innenfor driftsbudsjettet til foretak II.

Første ledd første punktum innebærer videre at kravet om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget også gjelder for

- interkommunale politiske råd som er eget rettssubjekt (bokstav c),
- kommunale oppgavefelleskap som er eget rettssubjekt (d), og
- interkommunale selskaper (e).

Det vil si at slike rettssubjekter hver for seg må ha budsjettmessig dekning for sitt minimumsavdrag.

Kravet om at driftsbudsjettet skal dekke enhetens minimumsavdrag gjelder ikke for lånefond. Dette følger av at lånefond ikke er nevnt i § 2-1 første ledd. Det beregnes altså ikke eget minimumsavdrag for lånefondet. Lånefondet er fortsatt underlagt kravet i kommuneloven § 14-10 om balanse i budsjettet, men med unntak fra § 14-10 andre ledd. Lånefondet er fortsatt underlagt krav om dekning av merforbruk i årsregnskapet, se forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 9-5.

Første ledd andre punktum innebærer at kravet om budsjettmessig dekning av minimumsavdraget også gjelder for det enkelte år i økonomiplanens driftsdel. Dette gjelder kun for budsjett- og regnskapsenheter som etter lov skal ha en økonomiplan som er underlagt krav om budsjettbalanse (kommunekassen og fylkeskommunekassen etter kommuneloven § 14-10 andre ledd og interkommunale selskaper etter IKS-loven § 20 fjerde ledd).

Tredje punktum presiserer at enhetene som nevnt i første punktum skal utgiftsføre avdrag minst lik minimumsavdraget i sitt driftsregnskap, slik det følger av forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 2-5 første ledd andre punktum.

Andre ledd innebærer at kravene om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget i første ledd, ikke gjelder for de enhetene som utarbeider årsregnskap etter regnskapsloven. Dette er en konsekvens av at avdrag på lån ikke utgiftsføres som kostnad i budsjettet og regnskapet. Unntaket i andre ledd gjelder for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven i henhold til forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. kapittel 7 og for interkommunale selskaper med årsregnskap etter regnskapsloven i henhold til IKS-loven § 27 første ledd.

Bestemmelsen i andre ledd er kun et unntak fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget, som følge av at avdrag etter regnskapsloven ikke skal belastes resultatet. Kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper med årsregnskap etter regnskapsloven skal fortsatt beregne minimumsavdraget etter forskriften kapittel 3. Det beregnede minimumsavdraget for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven skal inngå i kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag etter § 4-1 første ledd.

Til § 2-2 Unntak fra kravet om budsjettmessig dekning og utgiftsføring av minimumsavdraget

Første ledd gir et begrenset unntak fra kravene i § 2-1 første ledd om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget. Unntaket gjelder kun for kommunale eller fylkeskommunale foretak. Unntaket gjelder ikke for interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefelleskap eller interkommunale selskaper.

Unntaket innebærer at et foretak kan ha avdrag i årsbudsjettet og årsregnskapet som er lavere enn foretakets minimumsavdrag. Forutsetningen for å benytte unntaket er at kommunekassen eller fylkeskommunekassen, et annet eller andre kommunale eller fylkeskommunale foretak i den samme kommunen eller fylkeskommunen til sammen har avdrag som er tilsvarende høyere enn disse foretakenes minimumsavdrag.

Adgangen for et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak til å ha avdrag lavere enn minimumsavdraget etter første punktum, gjelder dessuten bare hvis kommunestyret eller fylkestinget selv har fastsatt at enheten kan eller skal benytte seg av unntaket, jf. *andre punktum*. Kommunestyret eller fylkestinget kan ikke delegerer myndigheten til å bestemme dette til et underordnet organ. Det ligger også til kommunestyret eller fylkestinget selv å avgjøre hvilke(t) andre foretak som skal ha høyere avdrag enn sitt minimumsavdrag.

I tabell 2.2 er det gitt ulike eksempler på hvordan unntaksadgangen i § 2-2 første ledd kan praktiseres. Alle eksemplene i tabell 2.2 vil være i samsvar med § 2-2 første ledd.

Tabell 1.2 Unntak for kommunale foretak – eksempler på mulige løsninger

	Kommunekassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Beregnet minimumsavdrag per enhet	667	750	50	1 467
Minimumskrav til avdrag ved bruk av unntaket	667	Minimumskravet er avhengig av faktiske avdrag for øvrig, men sum for kommunen må være minst 1467		1 467
Unntaket gjelder ikke for kommunekassen				
Eksempler på mulige løsninger når				
a) kommunekassens avdrag er høyere enn minimumsavdraget	707	710	50	1 467
b) kommunekassens avdrag er høyere enn minimumsavdraget	707	750	10	1 467
c) kommunekassens avdrag er høyere enn minimumsavdraget	707	730	30	1 467
d) et foretaks avdrag er høyere enn minimumsavdraget	667	760	40	1 467
e) et foretaks avdrag er høyere enn minimumsavdraget	667	740	60	1 467
f) begge foretakenes avdrag er høyere enn minimumsavdraget	667	760	60	1 487

Andre ledd presiserer at dersom et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak benytter unntaket for å ha avdrag som er lavere enn minimumsavdraget, gjelder heller ikke kravet i forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 2-5 første ledd andre punktum om utgiftsføring av minimumsavdraget.

Tredje ledd innebærer at dersom et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak benytter unntaket for å ha avdrag som er lavere enn minimumsavdraget, skal foretaket gi noteopplysninger om dette i årsregnskapet. Det skal opplyses om at foretaket har benyttet seg av unntaket og om hvem som har tilsvarende høyere avdrag. Det vil si om det er kommunekassen eller fylkeskommunen og/eller et annet foretak i samme kommune eller fylkeskommune, samt hvilket beløp disse har dekket opp.

Kapittel 3. Beregning av minimumsavdraget

Til § 3-1 Beregningsgrunnlag og beregningsformel

Første ledd innebærer at minimumsavdraget for en budsjett- og regnskapsenhet skal beregnes ut fra avskrivningene, de avskrivbare anleggsmidlene og lånegjelden i enhetens årsregnskap. For eksempel skal kommunekassens minimumsavdrag beregnes ut fra de nevnte størrelsene hentet fra kommunekassens årsregnskap. Og tilsvarende, for et kommunalt foretak skal minimumsavdraget for foretaket beregnes ut fra avskrivningene, de avskrivbare anleggsmidlene og lånegjelden hentet fra foretakets årsregnskap. Det samme gjelder for øvrige budsjett- og regnskapsenheter.

Det skal også beregnes minimumsavdrag for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven, selv om disse er unntatt fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning etter § 2-1 andre ledd. Det beregnete minimumsavdraget for slike foretak skal inngå i kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag etter § 4-1 første ledd. Det skal også beregnes minimumsavdrag for interkommunale selskaper med årsregnskap etter regnskapsloven, selv om disse er unntatt fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning etter § 2-1 andre ledd. Minimumsavdraget for slike selskap skal betales, jf. 4-1 andre ledd.

Andre ledd slår fast beregningsformelen. Minimumsavdraget er lik avskrivningene multiplisert med lånegjelden og dividert med de avskrivbare anleggsmidlene. Denne formelen svarer til formelen som er gitt i kommuneloven § 14-18 første ledd andre punktum med en annen ordlyd.

$$\text{Minimumsavdraget} = \text{Avskrivninger} \times \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Avskrivbare anleggsmidler}}$$

Innholdet i begrepene avskrivninger og avskrivbare anleggsmidler er nærmere regulert i § 3-2 og § 3-3. Innholdet i begrepet lånegjeld, herunder håndteringen av interne lån og lån til tomter mv., er nærmere regulert i § 3-4 og § 3-5.

Tredje ledd innebærer at det er avskrivningene i regnskapsåret som skal legges til grunn for beregningen av minimumsavdraget for det samme regnskapsåret. Det er størrelsen på lånegjelden (saldo, rest lånegjeld) ved inngangen av regnskapsåret som skal legges til grunn. Det samme gjelder for de avskrivbare anleggsmidlene (saldo, bokført verdi).

Eksempelvis vil minimumsavdraget for 2025 være gitt av avskrivningene i regnskapsåret 2025 og størrelsen på gjelden og anleggsmidlene ved inngangen av året (1.1.2025). Også avskrivninger av anleggsmidler i regnskapsåret (her 2025) som ikke er balanseført ved inngangen av året (1.1.2025), men som kommer inn i årsregnskapet ved utgangen av året (31.12.2025), tas med i beregningen av minimumsavdraget for 2025. Eventuelle nedskrivninger av anleggsmidler i 2025 påvirker kun minimumsavdraget for 2025 gjennom eventuelle bortfall/reduksjoner av avskrivningene for 2025. Reduksjonen av

bokført verdi på anleggsmidlene vil først påvirke minimumsavdraget i det påfølgende året (her 2026), ettersom det er verdien av anleggsmidlene ved inngangen av 2026 som kommer inn i beregningen. Se også kommentarene til § 3-2 og § 3-3.

Verdien på gjeld og anleggsmidler ved inngangen av året (1.1.) vil normalt svare til bokført verdi per 31.12. i forrige regnskapsår. Det kan være tilfeller der det forekommer avvik. Et eksempel er dersom et kommunalt foretak er opphørt og gjeld og anleggsmidler er overført til kommunekassens regnskap den 1.1. i regnskapsåret. Da må det tas utgangspunkt i verdiene per 1.1 i regnskapsåret inklusive verdiene som er overført fra foretaket.

Til § 3-2 Avskrivbare anleggsmidler

Bestemmelsen fastsetter hvilke anleggsmidler som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget. Det er kun er varige driftsmidler som skal inngå, nærmere bestemt varige driftsmidler med begrenset utnyttbar levetid i årsregnskapet i tråd med forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-1 og § 3-4. For kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, vil dette være varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid i tråd med regnskapsloven § 5-3 andre ledd. Kjøpt eller tilvirket programvare til eget bruk omfattes også, så fremt kriteriene for klassifisering som varig driftsmiddel ellers er oppfylt.

Alle varige driftsmidler med begrenset levetid inngår, herunder for eksempel eiendeler i en finansiell leieavtale som er klassifisert som varig driftsmiddel med begrenset levetid.

Varige driftsmidler som ikke har begrenset levetid, typisk tomter, skal ikke tas med i beregningen. Se § 3-5 om håndtering av lån til tomter.

Alle anleggsmidler som ikke er klassifisert som varige driftsmidler skal holdes utenfor når minimumsavdraget beregnes, også dersom anleggsmiddelet skulle ha begrenset levetid. Immaterielle eiendeler skal ikke tas med i beregningen. Finansielle anleggsmidler skal ikke tas med i beregningen. Dette gjelder alle former for finansielle anleggsmidler, herunder også aksjer i eiendomsselskaper som nevnt i kommuneloven § 14-15 andre ledd. Pensjonsmidler omfattes heller ikke.

Tabell 3.1 gir et eksempel på avskrivbare varige driftsmidler som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget, basert på varige driftsmidler i balanseregnskapet. Tomter og ev. andre ikke avskrivbare varige driftsmidler er trukket ut.

Tabell 1.3 Anleggsmidler som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget

			Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
<i>Balanse</i>						
<i>-post</i> <i>KOSTRA kapittel</i>						
A.I.1	24	Faste eiendommer og anlegg	20 500	32 000	-	52 500
A.I.2	27	Utstyr, maskiner og transportmidler	10 000	10 000	2 000	22 000
A.I.		Sum varige driftsmidler	30 500	42 000	2 000	74 500
		Tomter og andre ikke-avskrivbare varige driftsmidler	-500	-2 000	-	-2 500
		Avskrivbare varige driftsmidler til beregning av minimumsavdraget	30 000	40 000	2 000	72 000

En nedskrivning i regnskapsåret medfører at verdien av avskrivbare varige driftsmidler reduseres ved *utgangen* av det aktuelle regnskapsåret (eksempelvis 31.12.2025). Beregningen av minimumsavdraget for et regnskapsår (eksempelvis 2025) skal foretas ut fra verdiene ved inngangen av regnskapsåret (1.1.2025), uavhengig av om det er foretatt nedskrivninger i 2025. Nedskrivninger påvirker altså ikke nevneren i beregningen av minimumsavdraget for det aktuelle året. Effekten av en nedskrivning på minimumsavdraget i regnskapsåret vil dermed isolert sett kun være en reduksjon av minimumsavdraget som følge av reduserte avskrivninger, se kommentarene til § 3-1 og § 3-3. I det påfølgende året (2026) vil nedskrivningen bli innarbeidet i minimumsavdragsberegningen fullt ut gjennom den reduserte verdien av anleggsmidlene ved inngangen av året (1.1.2026). Nedskrivninger medfører altså isolert sett et redusert minimumsavdrag i nedskrivningsåret, før minimumsavdraget legger seg på et nytt nivå fra det påfølgende året.

I tabell 3.2 er det gitt et eksempel på hvordan nedskrivninger påvirker beregningene av minimumsavdraget. Eksemplet tar utgangspunkt i tallene for kommunekassen i tabell 2.1. Tallkolonnen til venstre viser minimumsavdrag i en situasjon uten nedskrivninger, mens i tallkolonnen til høyre har kommunekassen tatt en nedskrivning på et varig driftsmiddel hos kommunekassen. Nedskrivningen i dette eksemplet påvirker kun bokført verdi, ikke levetiden. Nedskrivningen innebærer at de årlige avskrivningene reduseres med 10, noe som tilsvarer nedskrivningen på 300 delt på resterende levetid på 30 år. Minimumsavdraget for kommunekassen reduseres som følge av dette med 6 i året det varige driftsmiddelet nedskrives, noe som motsvares av at minimumsavdraget samlet sett øker med det tilsvarende for de resterende årene av avdragstiden sett under ett.³

Tabell 1.4 Håndtering av nedskrivninger når minimumsavdraget skal beregnes

	Uten nedskrivning	Nedskrivninger i beregningsåret
År t		
Nedskrivning	-	300
Avskrivninger år t	1 000	990
Avskrivbare varige driftsmidler 1.1. i år t	30 000	30 000
Lånegjeld (ekstern) 1.1. i år t	20 000	20 000
Beregnet minimumsavdrag	667	660
År t+1		
Avskrivninger i år t+1	1 000	990
Avskrivbare varige driftsmidler 1.1. i år t+1	29 000	28 710
Lånegjeld 1.1. i år t	19 333	19 340
Beregnet minimumsavdrag	667	667

³ Dette framgår ikke av tallene ettersom de er rundet av til nærmeste heltall, men avviket mellom de to metodene for minimumsavdraget i år t+1 og framover vil være ca. 0,2.

Til § 3-3 Avskrivninger

Bestemmelsen fastsetter hvilke avskrivninger som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget. Det er kun de regnskapsmessige avskrivningene av varige driftsmidler som skal tas med i beregningen. Nærmere bestemt avskrivningene av varige driftsmidler med begrenset utnyttbar levetid i årsregnskapet i tråd med forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-4. For kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, vil dette være avskrivningene av varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid i tråd med regnskapsloven § 5-3 andre ledd. Avskrivninger av kjøpt eller tilvirket programvare som ellers oppfyller kriteriene for klassifisering som varig driftsmiddel, omfattes også.

Alle regnskapsmessige avskrivninger av varige driftsmidler inngår, herunder for eksempel avskrivninger av eiendeler i en finansiell leieavtale som er klassifisert som varig driftsmiddel.

Eventuelle avskrivninger av anleggsmidler som ikke er klassifisert som varige driftsmidler skal holdes utenfor når minimumsavdraget beregnes.

Det følger av bestemmelsen at beregningen av minimumsavdraget ikke skal inkludere eller bygge på andre avskrivninger enn de som skal fremgå av årsregnskapet. For eksempel skal beregningen ikke inkludere «tenkte» avskrivninger av tomter som ikke avskrives i årsregnskapet, «tenkte» avskrivninger av eiendom som eies av et eiendomsselskap som nevnt i kommuneloven § 14-15 andre ledd eller avskrivninger fra en selvkostkalkyle.

Begrepet avskrivninger omfatter ikke nedskrivninger. En nedskrivning skal altså ikke øke avskrivningsfaktoren i beregningen av minimumsavdraget. Ved nedskrivninger vil avskrivninger falle bort og dette vil isolert sett redusere avskrivningsfaktoren og slik sett minimumsavdraget i nedskrivningsåret. Nedskrivninger påvirker samtidig størrelsen på avskrivbare anleggsmidler, se kommentarene til § 3-2.

Til § 3-4 Lånegjeld

Første ledd fastsetter hvilken lånegjeld som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget. Dette svarer til det som følger av kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum og andre ledd første punktum og av IKS-loven § 22 sjette ledd. Det er lån til følgende formål som skal inngå:

- a. egne investeringer i varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 første ledd eller IKS-loven § 22 andre ledd (unntatt lån til tomter som hvis lånet håndteres særskilt i minimumsavdragsberegningen etter forskriften § 3-5 første ledd)
- b. kjøp av aksjene i eiendomsselskap, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 andre ledd eller IKS-loven § 22 tredje ledd
- c. tilskudd til andres investeringer i varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-16 første og andre ledd.
- d. innfrielse av kausjonsansvar, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-16 tredje ledd.
- e. tilskudd til investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd (unntatt lån til kirkebygg som hvis lånet håndteres særskilt i minimumsavdragsberegningen etter forskriften § 3-5 tredje ledd)
- f. tilskudd til investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler, det vil si lån som er tatt opp etter gravplassloven § 3 tredje ledd
- g. refinansiering av lån til formål som nevnt foran, det vil si lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-14 første ledd første punktum eller IKS-loven § 22 femte ledd
- h. andre formål tatt opp med hjemmel i annen lov enn kommuneloven eller IKS-loven

For interkommunale selskaper vil det kun være lånegjeld til formål som nevnt i første ledd bokstav a, b og g som er aktuell, siden IKS-loven ikke gir adgang for selskapene til å ta opp lån til andre formål.

Lån til formål som nevnt foran, men som er tatt opp etter den tidligere kommuneloven av 1992 § 50 nr. 1 og 2, omfattes også.

I tillegg kommer eventuelle andre lån til andre formål som er tatt opp med hjemmel i annen lov enn kommuneloven eller IKS-loven, jf. bokstav h. Denne bestemmelsen følger av kommuneloven § 14-18 andre ledd første punktum, men er i praksis ikke aktuell da det ikke er gitt adgang til å ta opp lån etter annen lov utover det som er nevnt foran.

Begrepet lånegjeld omfatter all gjeld til formål som nevnt foran som skal klassifiseres som langsiktig gjeld i årsregnskapet i henhold til forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-1 andre ledd og god kommunal regnskapsskikk, jf. kommunal regnskapsstandard KRS nr. 2 punkt 3.2.

Dette gjelder også for kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskaper som følger regnskapsloven. Det vil si at avdrag som forfaller til betaling i neste

regnskapsår og som er kortsiktig gjeld etter regnskapsloven, inngår i beregningen av minimumsavdraget. Eksempelvis, ved utgangen av regnskapsåret 2024 (31.12.2024) er avdrag som forfaller i 2025 regnskapsført etter regnskapsloven som kortsiktig gjeld. Minimumsavdragsberegningen for 2025 skal baseres på gjeld ved inngangen av året (1.1.2025), og her inkluderes da gjeld som forfaller i 2025 (kortsiktig gjeld ved inngangen av året).

Begrepet lånegjeld omfatter ubrukte lånemidler, som også skal tas med i beregningen av minimumsavdraget.

All lånegjeld som nevnt foran tas med, uavhengig av låneform, enten lånet er tatt opp i form av gjeldsbrevlån, obligasjonslån, sertifikatlån eller andre former. Dette omfatter også langsiktige leieforpliktelser i en finansiell leieavtale som er likestilt med lån og klassifisert som langsiktig gjeld.

Driftskreditt og likviditetslån (lån tatt opp etter kommuneloven § 14-15 tredje ledd eller IKS-loven § 22 fjerde ledd) skal ikke tas med i beregningen av minimumsavdraget. Lån til videre utlån (lån tatt opp etter kommuneloven § 14-17 første ledd) skal heller ikke tas med.

Andre ledd første punktum gjelder for budsjett- og regnskapsenheter innenfor en kommune eller fylkeskommune som rettssubjekt. Bestemmelsen innebærer at også interne innlån til formål som nevnt i første ledd skal tas med i beregningen av minimumsavdraget hos den interne låntakeren. Med interne lån menes lån mellom to budsjett- og regnskapsenheter innenfor samme kommune eller fylkeskommune (innenfor samme rettssubjekt), for eksempel mellom kommunekassen og et kommunalt foretak i samme kommune. Med internt innlån menes et lån som en enhet (intern låntaker) har tatt opp hos en annen enhet innenfor samme kommune eller fylkeskommune (intern långiver). Slike interne innlån regnes altså ikke som lån til videre utlån etter kommuneloven § 14-17.

Det vil si at beregningen av minimumsavdraget for en låntaker gjøres uavhengig av om lånegjelden er tatt opp hos en eksternt långiver (eksternt lån), eller om lånegjelden er tatt opp hos en annen budsjett- og regnskapsenhet innenfor kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt (internt innlån). Eksempelvis skal et kommunalt foretak som har tatt opp et internt innlån hos kommunekassen, ta med denne gjelden i beregningen av minimumsavdraget for foretaket, på samme måte som om foretaket selv hadde tatt opp et eksternt lån. Dette gjelder uavhengig av hvordan den interne långiveren (i eksemplet her kommunekassen) har finansiert sitt interne utlån. Den interne låntakeren skal altså ta med det interne innlånet uavhengig av om lånet (av den interne långiveren) knyttes til et eksternt innlån eller bruk av egenkapital hos den interne långiveren.

Andre punktum innebærer at den interne långiveren må korrigere sin lånegjeld for interne utlån. Med internt utlån menes et lån som en enhet (intern långiver) har gitt til en annen enhet innenfor samme kommune eller fylkeskommune (intern låntaker). Internt utlån har sin motsats i internt innlån, se kommentarene til andre ledd første punktum.

Bestemmelsen i andre punktum vil si at en enhet som har gitt et internt utlån (en intern långiver) må ta hensyn til dette ved beregningen av sitt minimumsavdrag, ved å redusere

størrelsen på lånegjelden med beløp tilsvarende interne utlån. Dette ivaretar at summen av lånegjeld som de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene innenfor kommunen eller fylkeskommunen tar inn i minimumsavdragsberegningen, er lik den eksterne gjelden for kommunen eller fylkeskommunen under ett. Eksempelvis skal kommunekassen som har gitt et internt utlån til et kommunalt foretak, trekke dette beløpet fra kommunekassens lånegjeld før kommunekassens minimumsavdrag beregnes. Dette gjelder uavhengig av hvordan den interne långiveren (i eksemplet her kommunekassen) har finansiert sitt interne utlån. Den interne långiveren skal altså korrigere lånegjelden for interne utlån uavhengig av om lånet (av den interne långiveren) knyttes til et eksternt innlån eller bruk av egenkapital hos den interne långiveren.

Bestemmelsene i andre ledd kommer bare til anvendelse for budsjett- og regnskapsenheter innenfor en kommune eller fylkeskommune som rettssubjekt. Bestemmelsen kommer ikke til anvendelse for interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap som er organisert som egne rettssubjekter, og heller ikke for interkommunale selskaper. Dette følger av at slike ikke vil ha interne innlån.

Tredje ledd stiller krav til korrigering av lånegjelden for mottatte avdrag på videreutlån. Bestemmelsen gjelder bare hvis en budsjett- og regnskapsenhet (vanligvis kommunekassen eller fylkeskommunekassen) har mottatt avdrag på videreutlån (et utlån finansiert med låneopptak etter kommuneloven § 14-17 første ledd) og mottatte avdrag er brukt til å nedbetale lånegjeld som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget etter § 3-4 første ledd. I slike tilfeller skal lånegjelden økes med tilsvarende beløp som nedbetalingen, før minimumsavdraget beregnes.

Bestemmelsen i tredje ledd kommer ikke til anvendelse for interkommunale selskaper, siden IKS-loven ikke åpner for at selskapene kan ta opp lån til videreutlån.

Bestemmelsen gjelder bare hvis en budsjett- og regnskapsenhet (vanligvis kommunekassen eller fylkeskommunekassen) har mottatt avdrag på videreutlån, det vil si et utlån finansiert med låneopptak.

Tabell 3.3 gir et eksempel på lånegjeld som skal inngå i beregning av minimumsavdraget, basert på langsiktig gjeld i balanseregnskapet. I eksempelet inngår interne innlån i lånegjelden hos både foretak I og II (henholdsvis 30 000 og 1 000). Samtidig er interne utlån trukket fra lånegjelden hos kommunekassen (31 000). Eksempelet viser videre at lån til videre utlån (lån tatt opp etter kommuneloven § 14-17 første ledd) ikke skal tas med. Eksemplet viser også korrigering av lånegjelden for mottatte avdrag på videreutlån etter tredje ledd.

Tabell 1.5 Lånegjeld som skal inngå i beregning av minimumsavdraget

			Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
<i>Balanse</i>						
<i>-post</i>	<i>KOSTRA kapittel</i>					
D.I.1	45	Gjeld til kredittinstitusjoner	47 000	-	-	47 000
D.I.2	47	Konsernintern langsiktig gjeld	-	30 000	1 000	31 000
D.I.2	41+42	Obligasjonslån	4 000	-	-	4 000
D.I.3	43	Sertifikatlån	700	-	-	700
D.I.		Sum lån	51 700	30 000	1 000	82 700
	23	Konserninterne langsiktige fordringer	-31 000	-	-	-31 000
	-	Lån til videreutlån (§ 14-17)	-750	-	-	-750
	+	Mottatte avdrag benyttet til nedbetaling av andre lån (§ 14-18 tredje ledd)	50	-	-	50
Lånegjeld til beregning av minimumsavdraget			20 000	30 000	1 000	51 000

Fjerde ledd gjelder kun for kommuner og fylkeskommuner som har lånefond etter kommuneloven § 14-14 tredje ledd og i de tilfellene lånefondet har ubrukte lånemidler. Bestemmelsen i *første punktum* stiller da krav til korrigering (økning) av lånegjelden som inngår i beregningen av minimumsavdraget til de øvrige budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen eller fylkeskommunen. Korrigeringen av lånegjelden til de enkelte enhetene skal skje ved at de ubrukte lånemidlene i lånefondet fordeles på de ulike enhetene. Økningen av lånegjelden til de enkelte enhetene skal samlet være lik de ubrukte lånemidlene i lånefondet.

Andre punktum innebærer at det er opp til kommunestyret eller fylkestinget å bestemme hvordan ubrukte lånemidler i lånefond skal fordeles på og øke lånegjelden ved beregningen av de øvrige budsjett- og regnskapsenhetenes minimumsavdrag. Det kan for eksempel bestemmes at hele beløpet legges på kun én av enhetene, for eksempel alt på kommunekassen, eller at beløpet skal legges på flere av enhetene etter en gitt fordelingsnøkkel. Kommunestyret eller fylkestinget kan ikke delegere dette til et underordnet organ.

I tabell 3.4 er det gitt eksempler på hvordan lånefondets ubrukte lånemidler kan tas inn i beregningen av minimumsavdraget for de ulike enhetene. Eksemplet tar utgangspunkt i de samme tallene som i tabell 3.3, men i tillegg er det lagt til grunn at kommunen har et lånefond og at dette lånefondet har 3 000 i ubrukte lånemidler. De ubrukte lånemidlene må fordeles ut til de øvrige enhetene og legges inn i lånegjelden når minimumsavdraget for den aktuelle budsjett- og regnskapsenheten beregnes.

Tabell 1.6 Budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdrag ved ubrukte lånemidler i lånefondet

	Lånefondet	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Avskrivninger		1 000	1 000	100	2 100
Avskrivbare varige driftsmidler		30 000	40 000	2 000	72 000
Lånegjeld (ekstern)	54 000	-	-	-	54 000
Ubrukte lånemidler	3 000	-	-	-	3 000
Interne lån	-51 000	20 000	30 000	1 000	
Minimumsavdrag før ubrukte lånemidler i lånefondet		667	750	50	1 467

Eksempler på mulig fordeling av ubrukte lånemidler i lånefondet	Tillegg for ubrukte midler i lånefondet			Sum kommunen etter fordeling av ubrukte lånemidler
a) Alt på kommunekassen	100	-		1 567
b) Alt på foretak I	-	75	-	1 542
c) Alt på foretak II			150	1 617
d) Fordeles etter gjelden til enhetene	39	44	3	1 553
e) Fordeles etter varige driftsmidler	42	42	4	1 555
f) Lik lånegjeldsbeløp per enhet	33	25	50	1 575

I eksemplene a) til c) er de ubrukte lånemidlene i sin helhet lagt på én budsjett- og regnskapsenhet. Om alt legges på kommunekassen, vil minimumsavdraget for kommunekassen øke med 100 ($= 3\,000 * 1\,000/30\,000$), og minimumsavdraget for kommunen samlet blir 1 567. Om minimumsavdraget i stedet legges på foretak I eller foretak II, øker minimumsavdraget for de respektive enhetene med henholdsvis 75 ($= 3\,000 * 1\,000/40\,000$) og 150 ($= 3\,000 * 100/2\,000$).

Tilsvarende er det også vist utslagene dersom det fordeles forholdsmessig ut på de ulike enhetene etter regnskapsenhetenes gjeldsnivå (boksav d) og etter bokført verdi av varige driftsmidler (bokstav e), samt når de ubrukte lånemidlene fordeles med et likt beløp på hver regnskapsenhet (bokstav f).

Alle disse tilnærmingene for å fordele de ubrukte lånemidlene i lånefondet vil være i samsvar med § 3-4 fjerde ledd.

Til § 3-5 Beregning av minimumsavdraget ved lån til tomter og lån til kirkebygg

Første ledd gir en særskilt regel for hvordan lån til tomter, og eventuelle andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, kan håndteres ved beregning av minimumsavdraget. Utgangspunktet etter § 3-1 og § 3-4 er at slike lån inngår i beregningen som annen lånegjeld. Bestemmelsen i § 3-5 første ledd åpner for en alternativ håndtering av slike lån. Den enkelte budsjett- og regnskapsenhet avgjør selv om enheten skal benytte seg av denne valgfrie muligheten.

Alternativet etter første ledd er at lån til tomter og eventuelle andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, ikke tas med i lånegjelden ved beregningen av enhetens minimumsavdrag etter beregningsformelen gitt i § 3-1 andre ledd. I stedet settes minimumsavdraget for slike lån ut fra en avdragstid på 50 år. Det årlige minimumsavdraget for slike lån beregnes dermed ut fra 1/50 av det enkelte låns hovedstol på tidspunktet for låneopptak, jf. *første punktum*. Det samlede minimumsavdraget for budsjett- og regnskapsenheten er dermed summen av minimumsavdraget beregnet etter formelen i § 3-1 andre ledd og minimumsavdraget for lån med særskilt avdragstid, jf. *andre punktum*.

Bestemmelsene i første ledd innebærer ikke at det må etableres særskilte «tomtelån» (egne låneavtaler) med egen avdragsplan. Bestemmelsen regulerer kun hvordan slike lån skal håndteres i beregningen av kommunens minimumsavdrag. Det ligger også her til grunn at reglene om avdrag på lån (minimumsavdrag) gjelder for summen av avdrag på lån og ikke for avdrag på de enkelte lånene.

Tabell 3.5 illustrerer hvordan lån til kjøp av tomter kan behandles i beregningen av minimumsavdrag etter første ledd. I dette eksemplet har kommunekassen nylig anskaffet en tomt med lånegjeld lik 500 (opprinnelig hovedstol). Alternativet til venstre i tabellen er at «tomtelånet» tas med som øvrig lånegjeld i beregningen av minimumsavdraget. Kommunekassens minimumsavdrag vil da være lik 667. Alternativet til høyre er at det gjøres en særskilt beregning for «tomtelånet». Kommunekassens minimumsavdrag ekskl. lån til tomter blir da lik 650, samtidig som «tomtelånet» med en avdragstid på 50 år får et minimumsavdrag på 10. Kommunekassens samlede minimumsavdrag blir da 660.

Tabell 1.7 Minimumsavdrag når «tomtelån» inngår i lånegjelden eller gis særskilt avdragstid

«Tomtelån» inngår i lånegjelden		«Tomtelån» gis avdragstid på 50 år		
Kommunekassen		Kommune- kassen ekskl. lån til tomter	Kommune- kassen lån til tomter	Sum kommune- kassen
Avskrivninger	1 000	1 000		
Avskrivbare varige driftsmidler	30 000	30 000		
Lånegjeld, herav	20 000			
- Lån ekskl. lån til tomter	19 500	19 500		
- Lån til tomter	500		500	
Beregnet minimumsavdrag	667	650	10	660
<i>Maksimal løpetid, år</i>	<i>30,0</i>	<i>30,0</i>	<i>50,0</i>	<i>30,6</i>

Andre ledd gir en særskilt regel for hvordan lån til tomter og eventuelle andre varige driftsmidler som ikke er avskrivbare, skal håndteres ved beregning av minimumsavdraget når budsjett- og regnskapsenheten ikke har avskrivbare anleggsmidler i årsregnskapet. I slike tilfeller er det ikke mulig å beregne minimumsavdraget etter formelen i § 3-1 andre ledd. Minimumsavdraget for slike lån beregnes da ut fra en avdragstid på 50 år. Det årlige minimumsavdraget for slike lån beregnes ut fra 1/50 av det enkelte låns hovedstol på tidspunktet for låneopptak.

Tredje ledd gir en særskilt regel for hvordan lån til kirkebygg kan håndteres ved beregning av minimumsavdraget. Bestemmelsen bygger på kommuneloven § 14-18 andre ledd andre punktum. Utgangspunktet etter § 3-1 og § 3-4 er at slike lån inngår i beregningen som annen lånegjeld. Bestemmelsen i kommuneloven § 14-18 andre ledd og § 3-5 tredje ledd åpner for en alternativ håndtering av slike lån. Kommunen avgjør selv om enheten skal benytte seg av denne valgfrie muligheten. Det er imidlertid en forutsetning for å bruke dette alternativet, at kirkebygget har en regnskapsmessig levetid (i det kirkelige fellesrådets regnskap) som er vesentlig lenger enn levetiden på kommunens egne anleggsmidler. Hva som regnes som vesentlig er en skjønnsmessig vurdering som ligger til kommunen, og er ikke nærmere regulert.

Dersom dette vesentlighetskravet er oppfylt, kan lån til kirkebygg holdes utenfor lånegjelden ved beregningen av kommunekassens minimumsavdrag etter beregningsformelen gitt i § 3-1 andre ledd. I stedet settes minimumsavdraget for slike lån ut fra en avdragstid som er lik kirkebyggets regnskapsmessige levetid, jf. *første punktum*. Dersom denne levetiden for eksempel er satt til 75 år, vil det årlige minimumsavdraget for slike lån beregnes ut fra 1/75 av lånets hovedstol på tidspunktet for låneopptak. Det samlede minimumsavdraget for kommunekassen er dermed summen av minimumsavdraget beregnet etter formelen i § 3-1 andre ledd og minimumsavdraget for kirkelånet med

særskilt avdragstid, jf. *andre punktum*. Løsningen svarer til det som gjelder for «tomtelån» etter første ledd, se tabell 3.5.

Bestemmelsene i tredje ledd innebærer ikke at det må etableres særskilte «kirkelån» (egne låneavtaler) med egen avdragsplan. Bestemmelsen regulerer kun hvordan slike lån skal håndteres i beregningen av kommunens minimumsavdrag. Det ligger også her til grunn at reglene om avdrag på lån (minimumsavdrag) gjelder for summen av avdrag på lån og ikke for avdrag på de enkelte lånene.

Kapittel 4. Betaling av minimumsavdraget

Til § 4-1 Årlig betaling av minimumsavdraget

Bestemmelsene i § 4-1 utdyper kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum og IKS-loven § 22 sjette ledd første punktum, som stiller krav om årlig nedbetaling av lån minst tilsvarende minimumsavdraget. Denne nedbetalingsplikten innebærer at det ikke er tilstrekkelig å bare utgiftsføre minimumsavdraget med tanke på å ivareta kravene om budsjett- og regnskapsmessig dekning, det må også betales avdrag minst lik minimumskravet. Og til forskjell fra kravet i § 2-1 om budsjett- og regnskapsmessig dekning av minimumsavdraget, som retter seg mot de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene, retter nedbetalingsplikten seg mot de enkelte rettssubjektene som sådan.

Første ledd første punktum innebærer at kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt skal foreta årlige nedbetalinger av lånegjeld til formål som nevnt i § 3-4 første ledd. Bestemmelsen svarer til kommuneloven § 14-18 første ledd første punktum og andre ledd første punktum. Med nedbetaling siktes det til faktisk nedbetaling/reduksjon av eksternt lånegjeld. Med eksternt lånegjeld menes lån mellom to rettssubjekter, for eksempel mellom en kommune som rettssubjekt og en kredittinstitusjon.

Nedbetalingsplikten retter seg altså mot kommunen og fylkeskommunen som rettssubjekt. Bestemmelsen stiller ikke krav til hvilken budsjett- og regnskapsenhet i kommunen eller fylkeskommunen som skal foreta nedbetalinger på eksterne lån for å ivareta plikten. Nedbetalingsplikten må ivaretas av de enhetene som har tatt opp eksterne lån, men hvordan kommunen eller fylkeskommunen fordeler dette mellom de aktuelle enhetene i kommunen eller fylkeskommunen, er ikke nærmere regulert. Det er således opp til kommunene og fylkeskommunene å finne den tilpasningen som man finner mest hensiktsmessig.

Bestemmelsen i *andre punktum* innebærer at nedbetalingene minst må være lik det som er kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag. Dette svarer til kravet i kommuneloven § 14-18 første ledd andre punktum.

Tredje punktum fastsetter at kommunens eller fylkeskommunens samlede minimumsavdrag er summen av minimumsavdragene til de enkelte budsjett- og regnskapsenhetene i kommunen eller fylkeskommunen. Minimumsavdraget til interkommunalt politisk råd som ikke er eget rettssubjekt og kommunalt oppgavefellesskap som ikke er eget rettssubjekt, inngår i det samlede minimumsavdraget til kontorkommunen. Det samlede minimumsavdraget for en kommune og fylkeskommune omfatter også beregnet minimumsavdrag for kommunale og fylkeskommunale foretak med årsregnskap etter regnskapsloven, selv om disse er unntatt fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning etter § 2-1 andre ledd.

Som et eksempel kan det tas utgangspunkt i tallene fra tabell 2.1. Kommunens samlede minimumsavdrag er 1 467 (summen av 667 i kommunekassen og henholdsvis 750 og 50 i

foretak I og II), som kommunen som rettssubjekt da må nedbetale for å ivareta nedbetalingsplikten.

Dersom de enkelte budsjett- og regnskapsenheterne hver for seg kun har tatt opp eksterne lån og den faktiske nedbetalingen av lån følger minimumsavdraget for den enkelte enhet, vil også nedbetalingsplikten være oppfylt. Da vil enhetene sørge både for at dekningskravet er ivaretatt på enhetsnivå og for at nedbetalingsplikten er ivaretatt på kommunenivå.

Et annet tilfelle er illustrert i tabell 4.1. De enkelte budsjett- og regnskapsenheterne har fortsatt hver for seg kun tatt opp eksterne lån. For den enkelte enhet kan det imidlertid være et avvik mellom den faktiske nedbetalingen og det beregnede minimumsavdraget. For eksempel kan det være at rentebetingelsene for kommunekassen er gunstigere enn hos foretaket, og kommunen ønsker derfor å betale ned foretakets gjeld først. I et slikt tilfelle må fortsatt både kommunekassen og foretakene dekke minimumsavdragene i sine respektive budsjetter og regnskaper. Det vil imidlertid være i tråd med § 4-1 dersom et foretak betaler ned mer av sin gjeld til långiver, mens kommunekassen betaler tilsvarende mindre, slik at kommunens samlede minimumsavdrag er betalt og betalingsplikten oppfylt. I et slikt tilfelle vil imidlertid utgiftsførte avdrag for foretaket måtte overstige foretakets minimumsavdrag, og for kommunen samlet er utgiftsførte avdrag høyere enn samlet minimumsavdrag. Dette er vist i tabell 4.1.

Tabell 1.8 Avdrag ved avvik mellom utgiftsførte minimumsavdrag og nedbetaling

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Utgiftsført avdrag i budsjettet/regnskapet	667	900	50	1 617
Betalt avdrag	517	900	50	1 467

I eksemplet i tabell 4.2 tar kommunekassen opp alle eksterne lån, mens øvrige regnskapsenheter får (interne) lån fra kommunekassen. I et slikt tilfelle vil det alltid måtte være kommunekassen som ivaretar nedbetalingsplikten, siden foretakene kun har interne lån. Som utgangspunkt kan man tenke seg at de enkelte enheterne (henholdsvis kassen og de to foretakene) dekker sine respektive minimumsavdrag i budsjettet og regnskapet. Samtidig må kommunekassen ivareta nedbetaling på kommunenivå på totalt 1 467. Av dette vil 667 være finansiert av kommunekassen selv i driftsbudsjettet. De øvrige 800 vil være finansiert i investeringsbudsjettet ved at kommunekassen har mottatt avdrag på sine interne utlån fra foretakene. I dette tilfellet har altså enhetene sørget for at kravet til budsjettmessig dekning er ivaretatt på enhetsnivå, samtidig som kommunekassen har sørget for at nedbetalingsplikten er ivaretatt på kommunenivå.

Tabell 1.9 Utgiftsføring og nedbetaling av avdrag ved interne lån

	Kommune- kassen	Foretak I	Foretak II	Sum kommunen
Utgiftsført avdrag i budsjettet/regnskapet (drift)	667	750	50	1 467
Utgiftsført avdrag i budsjettet/regnskapet (investering)	800			800
Mottatte avdrag i budsjettet/regnskapet (investering)	800			800
Betalt avdrag	1467	0	0	1 467

Andre ledd første og andre punktum innebærer at kravet til nedbetaling av gjeld minst tilsvarende minimumsavdraget også gjelder for interkommunale politisk råd som er egne rettssubjekt, kommunale oppgavefellesskap som er egne rettssubjekt og interkommunale selskaper. Nedbetalingskravet gjelder også for interkommunale selskaper som følger regnskapsloven, selv om disse er unntatt fra kravet om budsjett- og regnskapsmessig dekning etter § 2-1 andre ledd.

Kapittel 5. Ikrafttredelse

Til § 5-1 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2025 med virkning fra og med budsjett- og regnskapsåret 2025 (dvs. årsbudsjettet for 2025, økonomiplanen for 2025-28 og årsregnskapet for 2025).